

אמר רב נחמן גיד הנשה בששים ואין גיד מן המנין צריך פי ששים בהיתר כדי לבטל טעמו של שומן הגיד. שהרי הגיד עצמו אין בו טעם וגוף הגיד אם הוא שלם אינו בטל כי הוא בריה ובריה אפילו באלף לא בטל. ויש ללמוד מכאן ששמנו של גיד אוסר תערובתו שלא כדברי תוס' כפי שביארנו למעלה (ר"ן). (רי"ף לה ע"א) **כחל** שלא קרעו ושבישלו עם בשר **בששים וכחל מן המנין** משום שהכחל גופו בשר, והיתר גמור הוא, ואין איסורו אלא מפני החלב שבתוכו, וכיון שיצא חלבו ונתערב עם בשר, בדין הוא שיהא כחל עצמו מן המנין. וה"מ בשנפל לקדרה של בשר אבל לקדרה של חלב צריך ששים חוץ ממנו, שהרי הכחל בעצמו הוא שאוסר. והרמב"ם כתב שלפי שהכחל מדבריהם הקילו בו שיהא הוא עצמו מן המנין.

ביצה בששים ואין ביצה מן המנין.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן ק סעיף ב

דבר שהוא בריה שנתבשל עם ההיתר, אם אינו מכירו הכל אסור, והרוטב בנותן טעם. ואם מכירו, זורקו, והאחרים והרוטב צריך שיהיה בהם ס' כנגדו, חוץ מגיד הנשה שאין טעמו אוסר, דאין בגידים בנותן טעם, אבל שמנו, אוסר, וצריך ששים כנגדו להתיר הרוטב. לפיכך ירך שנתבשל עם גידו, אם מכירו זורקו, וכל השאר מותר, אם יש בו ס' כנגד שמנו. ואם אינו מכירו, כל החתיכות אסורות. ואם יש בקדירה ס' כנגד השומן, מותר הרוטב; ואם לאו, אסור. ואם נמוח הגיד ואינו ניכר, צריך גם כן ס' כנגדו.

הגמ' מבארת יותר הלכות כחל:

כחל, היכא דלא קרעיה שלא קרעו, **ובשליה בהדי בשרא** ובישלו אותו עם בשר, **בששים וכחל מן המנין** כאמור לעיל. **אמר רב יצחק בר רב משרשיא וכחל עצמו אסור** מפני מראית העין, שאע"פ שראוי להתיר כחל זה מפני שהחלב יצא ממנו ונתבטל בקדירה של בשר, אם נתיר אותו יבואו להתיר חתיכת נבלה. **ונפקא מינה, דאי נפל לקדרה אחרת, אוסר** משום שעשו את הכחל כחתיכת נבלה כאמור לעיל. כלומר דלא תימא דכי אסרינן לכחל לפי שנשאר בתוכו מן החלב ומיהו כבר פלט כל מה שהיה לו לפלוט ונימא שאם נפל לקדרה אחרת לא יאסור דליתא. **אמר רב אשי כי הוינן בי כשהיינו בביתו של רב כהנא, הוה איבעיא לן שאלנו: כי משערינן פי ששים נגד הכחל, בדידיה משערינן כנגד כל הכחל, או במאי דנפיק מיניה משערינן או כנגד החלב שיצא מגוף הכחל? ופשיט: דבדידיה משערינן יש לשער כנגד כולו, דאי בדנפיק מיניה משערינן** שאם נשער כנגד החלב שיצא ממנו, **מנא ידעינן מניין נדע כמה חלב יצא מגוף הכחל!?**

הגמ' מביאה שאלה של חכם שלא ידע את הטעם שהגמ' כבר הביאה לעיל שטעם האיסור שחכמים עשו את הכחל כחתיכת נבילה. וכך שאלתו:

בשלמא אם נשער פי ששים נגד החלב שיוצא מהכחל, בדין הוא שאם הכחל נפל בקדירת בשר אחרת שיאסור את הקדירה, שהרי עדיין נשאר חלב בתוך הכחל ויוצא ממנו לבשר ואוסר אותו, **אלא מעתה** שאמרת שמשערים כנגד כל הכחל ע"כ שכל החלב שבו נתבטל, ואם **נפל לתוך קדרה אחרת, לא יאסור?**

משיבה הגמ': **כיון דאמר רב יצחק וכחל עצמו אסור, שויה רבנן כחתיכת נבלה מפני מראית העין, ואף על פי שכל החלב שבכחל נתבטל בקדירה הראשונה, אם נפל לקדירה אחרת אסור.** ויש מי שאומר כיון שעשו את הכחל כחתיכה נבלה, אם נפל לקדירה אחרת, צריך ששים חוץ ממנו, אבל לקדירה ראשונה די ב 59 מפני שכשנפל הכחל היה היתר וכן דעת הרמ"א להחמיר שבקדירה השניה צריך פי 60 חוץ מהכחל. ואחרים סוברים שכיון שאינו נאסר אלא מפני מראית העין, אין להחמיר בקדירה שניה יותר מבראשונה (ר"ן) וכן דעת השו"ע להקל.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן צח סעיף ח
כחל מתבטל בתשעה וחמשים. הגה: כל האיסורים הנוהגין בזמן הזה כולם מתבטלים בששים, מלבד חמץ בפסח ויין נסך, כאשר נתבאר בהלכותיהם (טור), ...

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צ סעיף א
... וכחל שלא קרעו, ... אם בשלו עם בשר אחר, משערין אותו בששים, וכחל מן המנין. כיצד, אם היה הכל עם הכחל כמו ששים בכחל, הכחל אסור והשאר מותר. ואם היה בפחות מששים, הכל אסור. בין כך ובין כך, אם נפל לקדירה אחרת, אסור אותה, ומשערין בו בס' כבראשונה; שהכחל עצמו שנתבשל נעשה כחתיכה האסורה. ואין משערין בו אלא כמות שהוא בעת שנתבשל, לא כמות שהיה בשעה שנפל. הגה: ויש אומרים דאם נפל תחלה לקדירה שאין בה ס', ונאסר הכחל, אם נפלה אחר כך לקדירה אחרת, אין הכחל מצטרף לס' (טור בשם הרשב"א וד"ע לר"ן דלא כב"י לר"ן), וכן עיקר.

ומסקנא בביצה שיש דם או שיש בה עוף טמא וזיהה אותה לאחר שהתבשלה עם ביצים אחרות כשרות, בששים והיא דהיינו שאם יש 60 ביצים או פחות של היתר נגדה, אסורה. בששים ואחת והיא דהיינו שצריך פי 61 בהיתר נגד הביצה האסורה, מותרת ומדובר שזרקה לאחר שמצאה אותה שדי לבטל פליטתה, שאם לא זיהה אותה והיא עדיין בין הביצים האחרות אינה בטלה אפילו באלף, משום בריה. ואע"פ שבכל האיסורים די ב 60 היתר נגד האיסור, כאן הצריכו חכמים פי 61 בהיתר לפי שיש בביצים גדולים וקטנים והבא לבטל ביצה אינו משגיח עליה לראות אם זו וכולן שוות ממש, לכן הוסיפו אחת בשיעורה ולא הצריכו לשער כל אחת ואחת (רמב"ן). וה"מ [גמ' דף צ"ח ע"א] ומה שהצרכנו פי 61 ביצים הוא בביצה דאית בה אפרוח כלומר שיש עליה טיפת דם שיש חשש לרקום אפרוח, אבל ביצה של עוף טמא שאין בה קורט דם שנתבשלה עם ביצים טהורות, אינה אסורת, ואינה צריכה שיעור, כדקיימא לן דמיא דביעי ולא כלום הוא תכולת הביצה נחשב כמים ואינו אוסר. משמע מהגמ' לכאורה שביצים טמאות שבישל עם הטהורות אפילו קלופות מותרות, אבל בירושלמי [פ"י דתרומות הל"ו] לא משמע כן. אבל הרמב"ם לא חילק בין קלופות לשאינן קלופות. וראוי לחוש לדברי הירושלמי (ר"ן).

שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן צח סעיף ז
ביצה שיש בה אפרוח או טפת דם שנתבשלה עם אחרות, צריך ששים ואחת לבטל פליטתה
ש"ך יורה דעה סימן צח ס"ק כד
כד (פמ"ג) לבטל פליטתה. לאפוקי לבטל היא עצמה אם אינו מכירה דאז חשיבה בריה כשיש בה אפרוח וכדלקמן ר"ס ק' וע"ל ס"י פ"ו סעיף ה' ו' נתבאר דינים אלו על נכון וע"ל ס"י ק"ה ס"ק ב':

שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן ק סעיף א
בריה, דהיינו כגון נמלה או עוף טמא וגיד הנשה ואבר מן החי וביצה שיש בה אפרוח וכיוצא בהם, אפילו באלף לא בטל. ואין לו דין בריה, אלא אם כן הוא דבר שהיה בו חיות, לאפוקי חטה אחת של איסור. וכן צריך שיהא

דבר שאסור מתחלת ברייתו, לאפוקי עוף טהור שנתנבל ושור הנסקל. וכן צריך שיהיה דבר שלם, שאם יחלק אין שמו עליו, לאפוקי חלב. וכן צריך שיהיה שלם. הגה: ועיקר גיד הנשה אינו אלא על הכף בלבד, והוא כרוחב ד' אצבעות, ואם הוא שלם מקרי בריה. (בארוך כלל כי כ"ח).

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בהמה וחיה טהורה סימן פו סעיף ה
ביצת עוף טמא שנתבשלה עם אחרות, אם היא בקליפתה, אינה אוסרת. ואם היא קלופה, אוסרת, (ואם היא נקובה, דינה כקלופה) (ארוך כלל מ"ב והג"ה ש"ד) וצריך ס"א ביצים של היתר כנגדה לבטלה, (ואפילו אינה שלימה רק טרופה) (בארוך וב"י בשם הרשב"א). ואם נתבשלה בתבשיל של היתר, אין צריך אלא ששים מן התבשיל, לבטלה. וביצה שיש בה אפרוח או דם, אוסרת המתבשל עמה, אפילו אם אינה קלופה. הגה: וקליפות האיסור מצטרפים גם עם ההיתר לבטל האיסור, וכ"ש קליפות ההיתר. (תא"ו נט"ו וירושלמי וש"ס עיין ס"ק י"ד). וע"ל סימן צ"ט.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בהמה וחיה טהורה סימן פו סעיף ו
ביצת טריפה ונבלה, דינה כדין ביצת עוף טמא, דכל שאינה קלופה ונתבשלה עם אחרות אינה אוסרת, דמיא דביעי בעלמא הוא. הגה: וי"א דכל ביצים דינם שוה ואוסרים, אפילו אינם קלופים (טור בשם בה"ת ורוב הפוסקים). וכן יש לנהוג במקום שאין הפסד מרובה, אבל בהפסד מרובה יש לסמוך אמקילין.